

ข้อบังคับสถาบันพระบรมราชชนก
ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษและการร้องทุกข์กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันพระบรมราชชนกให้เกิดความเป็นธรรม และถูกต้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) และ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมติสภาสถาบันพระบรมราชชนก ในการประชุมครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันพระบรมราชชนกว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันพระบรมราชชนก

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันพระบรมราชชนก

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีสถาบันพระบรมราชชนก

“ส่วนราชการ” หมายความว่า สำนักงานอธิการบดี สำนักวิชาการ คณะ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือสำนัก

“ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน

“คณาจารย์ประจำ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ในสถาบันพระบรมราชชนกและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา หรือผู้ดำรงตำแหน่งด้านการสอนในสถาบันพระบรมราชชนกก่อนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

“ก.อ.ร.” หมายความว่า คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

“การอุทธรณ์” หมายความว่า การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน และการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือคำสั่งให้ออกจากราชการของผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

“การร้องทุกข์” หมายความว่า การร้องทุกข์ของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันกรณีที่เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ไม่รวมถึงกรณีการสั่งลงโทษหรือการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้สภาสถาบันมีอำนาจตีความหรือวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาดของสภาสถาบันให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

ข้อ ๖ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามข้อบังคับนี้ ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน เป็นกรรมการ

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบัน จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) ประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการสภาสถาบันซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของสถาบัน จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) กรรมการสภาสถาบันซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๗) ผู้อำนวยการกองกฎหมาย เป็นเลขานุการ

(๘) นิติกรกองกฎหมาย จำนวนหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๗ คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี หรือตามวาระการดำรงตำแหน่ง และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกคณะกรรมการใหม่ ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่ง

กรณีที่ยังมีได้แต่งตั้งหรือเลือกคณะกรรมการใหม่ ให้คณะกรรมการเดิมปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือเลือกกรรมการใหม่แทนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการตามข้อ ๖ (๓) (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งตามประเภทการได้มา ให้ถือว่าประธานกรรมการหรือกรรมการดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ข้อ ๘ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันหรือคำสั่งให้พ้นสภาพจากการเป็นลูกจ้างของสถาบัน ในฐานะผู้ปฏิบัติงานในสถาบันตามพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของอธิการบดี และให้มีอำนาจสั่งให้อธิการบดีแก้ไขคำสั่งหรือกระทำใด ๆ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย ยกเว้นกรณีการสั่งลงโทษทางวินัยหรือการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

(๓) ผลการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ให้คณะกรรมการเสนอต่อสภาสถาบัน เพื่อพิจารณาวินิจฉัยผลการวินิจฉัยให้ถือเป็นที่สุด

(๔) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

ข้อ ๙ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใด โดยเฉพาะหรือมีเหตุคัดค้านตามข้อ ๑๓ และข้อ ๒๕ และประธานกรรมการได้แจ้งกรรมการผู้นั้นมิให้เข้าประชุมแล้ว กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมากของผู้เข้าประชุม ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ พร้อมเสนอความเห็นและข้อวินิจฉัยในเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อสภาสถาบัน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

หมวด ๒

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๑๐ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ยกเว้นในกรณีที่ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๑๑ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้ และให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าตนเองได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นธรรมอย่างไร พร้อมลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการ ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อประธานกรรมการโดยตรงภายในสามสิบวันนับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่นหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาจรรยาบรรณและวินัย ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

สำหรับการขอคัดบันทึกถ้อยคำบุคคลตามวรรคแรก หากผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษพิจารณาแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์จะอนุญาตให้คัดบันทึกถ้อยคำบุคคลโดยไม่ระบุชื่อบุคคลก็ได้

ข้อ ๑๓ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือหลายคน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๒) มีส่วนได้ส่วนเสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

(๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ

(๕) มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การพิจารณาอุทธรณ์เสียความเป็นธรรม

การคัดค้านคณะกรรมการนั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะกรรมการเริ่มพิจารณาเรื่องอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง กรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาเรื่องอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้ากรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัวให้ประธานกรรมการพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งกรรมการผู้นั้นทราบและมีให้ร่วมพิจารณาเรื่องอุทธรณ์นั้น เว้นแต่ประธานกรรมการพิจารณาเห็นว่าการให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่าเพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาตให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันที่ได้รับทราบคำสั่ง

ถ้าผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ และผู้แจ้งได้แจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษแล้ว ให้ทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐาน โดยถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันที่ผู้ถูกลงโทษได้รับทราบคำสั่ง

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษและส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังมิได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้รับทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ ๑๕ การอุทธรณ์ให้ทำหนังสือถึงประธานกรรมการ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งชุด

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งต่อประธานกรรมการโดยตรง หรือผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นดำเนินการตามข้อ ๑๖

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือ ประทับตราหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ยื่นหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราที่ซองหนังสือเป็นวันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์เมื่อได้รับหนังสือแล้วให้ผู้รับหนังสือดำเนินการตามวรรคสาม

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการเริ่มพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อประธานกรรมการ

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ยื่นข้อบัญญัติฉบับประชาชนได้รับหนังสืออุทธรณ์ที่ได้ยื่นหรือส่งตามข้อ ๑๕ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้น
ลงรับหนังสืออุทธรณ์ตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ แล้วส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ
ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ และให้ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษจัดส่งหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าว
พร้อมทั้งสำเนาหลักฐานการรับทราบคำสั่งลงโทษของผู้อุทธรณ์ ส่วนงานการสอบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้น
และส่วนการดำเนินการทางวินัย พร้อมทั้งคำชี้แจงของผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ (ถ้ามี) ไปยังประธานกรรมการ
ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๑๗ เรื่องอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นเรื่องอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ ๑๑
และยื่นหรือส่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง และให้คณะกรรมการพิจารณาให้แล้วเสร็จ
ภายในหกสิบวันนับแต่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่มีปัญหาว่าเรื่องอุทธรณ์รายใดเป็นเรื่องอุทธรณ์ที่จะได้รับไว้พิจารณาได้หรือไม่
ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย และแจ้งมตินั้นให้ผู้อุทธรณ์ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๘ ผู้อุทธรณ์จะขอถอนเรื่องอุทธรณ์ก่อนที่สภาสถาบันพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้
โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการ เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันยุติ

ข้อ ๑๙ การพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ให้คณะกรรมการพิจารณาจากส่วนการสอบสวนหรือ
การพิจารณาในเบื้องต้น และส่วนการดำเนินการทางวินัย และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและ
หลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท
หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หากคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าการแถลงการณ์
ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งลงโทษ
หรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ให้แจ้งล่วงหน้าตามควร
แก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าวให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษ หรือผู้แทนเข้าฟัง
คำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้าคณะกรรมการเห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม
เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม
ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวน
เพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ข้อ ๒๐ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาวินิจฉัยผู้อุทธรณ์แล้วเสร็จ ให้เสนอความเห็นและข้อวินิจฉัย
ต่อสภาสถาบัน เมื่อสภาสถาบันได้รับความเห็นและข้อวินิจฉัยจากคณะกรรมการแล้วให้พิจารณามีมติดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการส่งลงโทษถูกต้องเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการส่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดประการใดให้มีมติแก้ไขเปลี่ยนแปลง
ให้ถูกต้อง เหมาะสม

(๓) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการ โดยประการอื่นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย
ให้มีมติดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกัน และเป็นความผิดในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวและผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะเดียวกันอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๒๑ เมื่อสภาสถาบันได้วินิจฉัยอุทธรณ์และมติประการใด ให้แจ้งผู้อุทธรณ์เพื่อทราบและแจ้งผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษเพื่อทราบหรือดำเนินการตามคำวินิจฉัยของสภาสถาบันโดยเร็ว

หมวด ๓

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๒๒ การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๒๓ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีกรณีเป็นปัญหาขึ้นระหว่างกัน ควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน ฉะนั้นเมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีปัญหา โดยเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ และแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ต่อประธานกรรมการ โดยผ่านผู้บังคับบัญชาที่เหนือลำดับกว่าผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ดังนี้

(๑) กรณีผู้ร้องทุกข์สังกัดคณะ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ยื่นต่อคณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการเรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

เว้นแต่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากคณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ยื่นต่ออธิการบดี

(๒) กรณีที่ผู้ร้องทุกข์สังกัดสำนักงานอธิการบดีให้ยื่นต่ออธิการบดี

(๓) กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากอธิการบดีให้ยื่นต่อประธานกรรมการ

ข้อ ๒๔ การร้องทุกข์ ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้ และให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

หนังสือร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของให้เห็นว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างไร และความประสงค์ของการร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการ ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งก่อนที่คณะกรรมการเริ่มพิจารณาร้องทุกข์ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อประธานกรรมการ

ข้อ ๒๕ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือหลายคน ถ้าผู้นั้นมีเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๒) มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องร้องทุกข์
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์
- (๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๕) มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เสียความเป็นธรรม
การคัดค้านคณะกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะกรรมการเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง กรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้ากรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัวให้ประธานกรรมการพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งกรรมการผู้นั้นทราบและมีให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น เว้นแต่ประธานกรรมการพิจารณาเห็นว่าการให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่าเพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาตให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้

ข้อ ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาเรื่องร้องทุกข์

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าผู้ถูกสั่งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง และผู้แจ้งได้แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งทราบกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกสั่ง แล้วทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๔ วรรคสาม โดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ไม่มีคำสั่งเป็นตัวหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้ทราบคำสั่งนั้น เป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์กระทำไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้องทุกข์ โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้รับทราบถึงการกระทำของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ดังกล่าวเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๒๗ การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธานกรรมการ พร้อมสำเนารับรองถูกต้องจำนวนหนึ่งชุด โดยยื่นผ่านผู้บังคับบัญชาที่เหนือลำดับกว่าผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ตามข้อ ๒๓ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นดำเนินการตามข้อ ๒๘

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือ ประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไปแล้ว ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้โดยยื่นหรือส่งโดยตรงต่อประธานกรรมการ

ข้อ ๒๘ เมื่อได้รับหนังสือตามข้อ ๒๗ ให้ผู้บังคับบัญชาที่เหนือลำดับกว่าผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ดำเนินการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นที่ทำให้ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือคับข้องใจเพื่อทำความเข้าใจและให้รายงานผลการดำเนินการดังกล่าวพร้อมหนังสือร้องทุกข์รวมถึงเอกสารหลักฐาน (ถ้ามี) ไปยังประธานกรรมการภายในสามสิบวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ยื่นโดยตรงต่อประธานกรรมการ ให้ประธานกรรมการส่งหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาที่เหนือลำดับกว่าผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ดำเนินการตามวรรคแรก

ข้อ ๒๙ เรื่องร้องทุกข์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ ๒๔ และยื่นหรือส่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ และให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาที่เหนือลำดับกว่าผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นแล้ว

ในกรณีที่มีปัญหาว่าเรื่องร้องทุกข์รายใดเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย และแจ้งมตินั้นให้ผู้ร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๓๐ ผู้ร้องทุกข์จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่สภาสถาบันพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการ เมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นอันยุติ

ข้อ ๓๑ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ หากมีกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมรวมทั้งคำชี้แจง (ถ้ามี) หรือขอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องร้องทุกข์มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการด้วยวาจา หากประธานกรรมการเห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาเสียก็ได้ แต่หากให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ก็ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบเพื่อให้มาแถลงแก้หรือมอบหมายให้ผู้แทนมาแถลงแก้ด้วยวาจาต่อที่ประชุมด้วย

ข้อ ๓๒ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์แล้วเสร็จ ให้เสนอความเห็นและข้อวินิจฉัยต่อสภาสถาบัน เมื่อสภาสถาบันได้รับความเห็นและข้อวินิจฉัยจากคณะกรรมการแล้วให้พิจารณามีมติดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการกระทำของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ถูกต้องตามกฎหมายหรือเป็นธรรมแล้วให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าการกระทำของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้มีมติแก้ไขโดยเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่เป็นธรรมนั้นหรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องและเป็นธรรม

(๓) ถ้าเห็นว่าการกระทำของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามกฎหมายหรือเป็นธรรมบางส่วน และไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมตามกฎหมายบางส่วน ให้มีมติแก้ไข หรือให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใดเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๓๓ เมื่อสภาสถาบันได้วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และมีมติประการใด ให้แจ้งผู้ร้องทุกข์เพื่อทราบ และแจ้งผู้บังคับบัญชาผู้เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์เพื่อทราบหรือดำเนินการตามคำวินิจฉัยของสภาสถาบันโดยเร็ว

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๔ กรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ไว้แล้ว ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับและการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ ก.อ.ร. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์หรือร้องทุกข์นั้นต่อไป ตาม กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้อยู่ในขณะที่มีการยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์นั้น

ข้อ ๓๕ การใดไม่ได้กำหนดไว้หรือมีอาจปฏิบัติได้ตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาสถาบัน

๓๕๐๑๐๔
ประกาศ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ศาสตราจารย์วิจารณ์ พานิช
นายกสภาสถาบันพระบรมราชชนก